

සේවය ස්ථීරකරන ලෙස ඉල්ලා වෙළිකොම් මිනිස්බල සේවකයන් යලි වැඩවර්ජනයේ

විජ්‍ය සමරදිංහ හා ජෝනිපාල දැදිගම විසිනි
2017 ජනවාරි 5

තම ගැටුපු කිසිවකට මොනම විසඳුමක්වන් ලැබේ නොමැති තතු යටතේ ශ්‍රී ලංකා වෙළිකොම් ආයතනයේ මිනිස් බල සේවකයෝ දෙසැම්බර් 26 සිට යලි වැඩවර්ජනයක් ආරම්භ කර ඇත. හියුමන් කැපිටල් සොලුෂන්ස් නමැති සමාගමට, අනුයුත්තව සේවය කරන වෙළිකොම් මිනිස්බල (මැන් පවර්) සේවකයින් ගෙන් 2,100 දෙනකුට වඩා වසර 7ක් ඉක්මවා සේවය කර තිබේ.

කමිකරු ප්‍රයුෂ්තියට අනුව දින 180 ඉක්මවා අඛණ්ඩ සේවක් සහිත සියලු සේවකයන් ස්ථීර සේවයට අනුයුත්ත කළ යුතු ය. 2015 ජනාධිපතිවරනය ආසන්නයේ ජනාධිපති සිරිසේන සියලු මිනිස්බල සේවකයන් ස්ථීර කරන බවට පොරොන්දුවකට, තොරතුරු හා විදුලි සංදේශ සියලු සේවක සංගමය විසින් කමිකරුවන් යටත් කිරීමෙනි.

නමුත් මෙතෙක් ස්ථීර පත්වීම් ලබා දී ඇත්තේ 121 දෙනෙකුට පමනක් බව වැඩ වර්ජකයෝ ලේක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියට පැවසුහ. මේ සේවකයින් වහාම ස්ථීර කිරීම හා සියලු මිනිස් බල සේවකයින්ගේ මූලික කමිකරු අයිතිවාසිකම් තහවුරු කිරීම වැඩවර්ජනයේ නියුතු කමිකරුවන්ගේ ඉල්ලීම වේ.

හියුමන් කැපිටල් සොලුෂන්ස් සමාගම රියදුරු, තාක්ෂණික සහකරු, වැඩ සහකරු හා පාරිභෝගික සේවා තිලධාරී ඇතුළු විවිධ සේවාවන් සඳහා කමිකරුවන් බදවාගන්නේ කළින් කළට වෙනස් වන අත්තනොම්ක පටිපාටින්ට අනුවය. ස්ථීර වෙළිකොම් සේවකයන්ට හිමි නිල ඇදුම් දීමනා, පාරිනෝමික දීමනා ඇතුළු අයිතිවාසිකම් බොහෝමයක් මේ සේවකයන්ට අහිමි ය.

වෙළිකොම් මිනිස්බල සේවකයන්ගේ මේ ගැටුපු නොවිසඳීමේ එරෙහිව අවස්ථා ගනනාවකදීම ඔවුන් අරගල වලට අවතිරන වුවත්, වෘත්තිය සම්ති වල මැදිහත්

විමෙන් ඒවා විසඳුමකින් තොරව නවතා දැමින. 2016 මැයි මාසයේදී කමිකරුවන් දියත් කළ වැඩවර්ජනය නවතා දැමුනේ, මිනිස්බල හේවකයින් වහාම වෙළිකොම් ආයතනයට අනුයුත්ත කර ස්ථීර කරන බවට කමිකරු ඇමති ජෝන් සෙනෙවිරත්න ලබාදුන් බොරු පොරොන්දුවකට, තොරතුරු හා විදුලි සංදේශ සියලු සේවක සංගමය විසින් කමිකරුවන් යටත් කිරීමෙනි.

මෙම පොරොන්දු ඉටු නොවන තතු යටතේ, නැවත වරක් සේවකයින් ගනනාවක් කොලඹ කොටුව ප්‍රධාන සන්නිවේදන කුලුන මතට නැග උද්සේෂ්ඨනයක් ආරම්භ කළ අතර, ඇමති මහින්ද අමරවීර මැදිහත් වී, ඔවුන්ගේ ගැටුපු ගැන වහාම සෞය බලන බවට නැවත බොරු පොරොන්දුවක් ලබාදීමෙන් සම්ති නායකයන්ගේ සහාය ඇතිව වර්ජනය නතර කර ගැනීමට ආන්තුව හා වෙළිකොම් පාලකයන් සමත් විය.

වසර 17ක් මිනිස්බල පදනමේ සේවය කර ඇති කමිකරුවෙක් ලෝස්වෙඳ වෙත පැවසුවේ තමන් 2000 වසරේදී සේවයට බැඳුන් රු. 3500ක වැටුපකට බවත්, ඒ ඉක්මනින්ම ස්ථීර සේවයට අනුයුත්ත කරන පොරොන්දුව මත බවත්ය. “මම මිනිස්බල කමිකරුවන්ගේ ප්‍රයුත්ත පිළිබඳව දිගින් දිගටම වෘත්තිය සම්ති නායකයන් සමග කතා කතා, ඒත් දැන් ඒ නායකයන් බහුතරයක් පාලනාධිකාරිය එක්ක හිටගෙන අපට විරැදුෂ්ව වැඩ කරනවා.” කළින් කළට මිනිස්බල සමාගමේ නම වෙනස් කරමින් වෙනත් නම විජිත ලියාපදිංචි කරන බවද ඔහු පැවසිය.

“මම සමාගමෙන් ලාභ හොයන්නේ පාලනාධිකාරියේ ඉන්න අයම තමයි. අපට මූලික සේවක අයිතින් ගොඩක් නැතිකරා තියෙනව. ද්වසක් නොශ පේ (පැඩි රහිත නිවාඩු) ගියෙන් රු. 1,500 ක් විතර කපනවා” තවත් දිරුස කාලීන මිනිස්බල කමිකරුවෙක් වන තිලකරත්න පැවසිය. “සේවකයන්ගේ මූලික අවශ්‍යතාවන් ඉෂ්ට කරන්න සල්ලි නැහැ කියනවා,

හැඳියි දශලක්ෂ ගනන් වියදම් කරලා සරසව් සම්මාන උලෙල කරන්න සල්ලි තියෙනවා.”

මිනිස් බල කමිකරුවන්ගේ ගැටලු සම්බන්ධයෙන් සටන් කරන කමිකරුවන්ට මූහුණ දීමට සිදුවේ ඇති මරදනය පැහැදිලි කරමින්, රියුදුරෝක් වශයෙන් සේවය කරන ප්‍රමිත් කියා සිටයේ “අපි වෙළිකොම් කුලුන උඩ නැගල උද්සේෂ්ඨනය කළාම, ඇමති ඇවිල්ල පොරොන්දු වුනා, බහින්න ප්‍රශ්න විසඳා දෙන්නම් කියලා. නමුත් ඒත් එක්කම අපි තුන් දෙනෙකුට මාරුවීම් දුන්න ඇති පලාත් වලට. මාව දැමීම බදුල්ලට. දැන් අපි 6 දෙනෙකුට විරුද්ධව අධිකරන වාරනයක් අරගෙන තියෙනවා මොනම දේශපාලන හෝ වෘත්තිය සම්ති කටයුත්තකවත් යෙදෙන්න බැහැ කියල.”

තම ව්‍යාපෘති කාලය අවසන් බැවින් සේවය අවසන් කිරීමේ ලියුම් ලබා සිටින තරුන සේවිකාවන් පිරිසක් වන නිශාදී, මල්මි හා ප්‍රිමති ලෝසවෙන් වෙත කරුනු දක්වමින් මිනිස්බල සේවකයින් මූහුණ දී සිටින අමානුෂික සේවා කොන්දේසි පැහැදිලි කළේය. 2014 දී අපි 17 දෙනෙක් බදාවා ගත්තේ කස්ටමර් සර්විස් (පාරිභෝගික සේවා) නිලධාරිනියන් හැරියට, එහිදී ව්‍යාපෘති පදනමකින් බදාවා ගත්තව කියල මොනම සඳහනක්වත් කළේ නැහැ. රට පස්සේ තාවකාලිකව කියල අපිව බේවා එන්ට්‍රී (දත්ත ඇතුළත් කිරීමේ ක්‍රියාකාරුවන්) විදියට ව්‍යාපෘතියකට දැමීමා. දැන් හඳුනීයෙම් වර්ත්තන්හින් (සේවය අවසන් කිරීමේ) ලියුම් එවලා තියෙනවා. නමුත් කස්ටමර් සර්විස් පුර්ජාවූ ඕනෑම් තරම් තියෙනවා.”

මිනිස්බල සේවකයන් මෙන්ම ස්ථීර සේවකයන්ද මූහුණ දී ඇති දැනු ජ්‍යෙන හා රැකියා ස්ථාන කොන්දේසි වලට එරෙහිව ඔවුන් අරගල වලට පිවිසෙමින් සිටින තතු යටතේ කමිකරුවන් බෙදා වෙන්කර එකිනෙකාට එරෙහිව පිහිටුවීමට ආන්ත්‍රිකත්, වෙළිකොම් පාලනාධිකාරීත්, වෘත්තිය සම්ති නායකත්වයත් වැඩිව බස ගෙන ඇත.

මේ අනුව හියුමන් කැපිටල් සමාගමට අනුයුත්ත මිනිස්බල සේවකයින් සම්බන්ධයෙන් ගන්න තීරනය කුමක් විය යුතුද යන්න ස්ථීර කමිකරුවන්ගෙන් විමසීමට පාලනාධිකාරීය සම්ක්ෂාත්තයක් කැදාවා ඇති. මිනිස්බල කමිකරුවන්ට එරෙහිව ස්ථීර සේවකයන් උසිගැන්වීමට ගෙනවිත් ඇති, කිසිදු නෙතිකා බැඳීමක් නැති මේ පෙළ්ඳාකාරී මත විමසීමට සේවකයන් ඇති වෘත්තිය සම්ති නායකත්වයද සම්පූර්ණයෙන්ම කරඟු වේ ඇති.

මුළුක කමිකරු අයිතින් අමු අමුවේ උල්ලංගනය කරමින් තුතන වහල් මෙහෙයක යොදවා ඇති මිනිස්බල කමිකරුවන්ගේ අයිතින් ආරක්ෂා කිරීමට කොන්දේසි විරහිතව පෙරට එමින් පාලකයන්ගේ මේ විසකරු ප්‍රයත්තය පරදවන ලෙස ස්ථීර සේවකයන්ගේ “වරප්‍රසාද ආරක්ෂා කර ගැනීම” සඳහා “බදාවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පරිපාටියට පරිභාජිතව කිසිම බන්දවා ගැනීමක් හෝ උසස් කිරීමක් සඳහා මනාපය පල නොකරන” ලෙස “ශ්‍රී ලංකා වෙළිකොම් සියලු වෘත්තිය සම්ති” තම සාමාජිකත්වයෙන් ඉල්ලා ඇත.

බදාවා ගැනීමේ පරිපාටිය සකස් කර ඇත්තේ වෙළිකොම් පාලකයන් ට සහ සම්ති නිලධරයට අහිමත ආකාරයට ය. එහෙත් ර්තියා පරිපාටියෙන් පිටස්තරව අඩු වැටුප් සහ දුෂ්කර සේවා කොන්දේසි යටතේ මිනිස් බල සේවකයන් මේ දක්වා වසර ගනනාවක් සේවයේ යොදවාගෙන ඇත.

රජයේ හා පුද්ගලික අංශයේ ස්ථීර සේවකයන් ප්‍රමානය අවම කර, කොන්ත්‍රාත් හා මිනිස්බල පදනම යටතේ කිසිදු කමිකරු අයිතිවාසිකමක් නොමැති ගුම සංවිතයක් ගොඩනගා ගැනීම, පසුගිය ආන්ත්‍රිව මෙන්ම වර්තාමන ආන්ත්‍රිව ද ලෝක බංකුවේ හා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විධානයන් මත ක්‍රියාත්මක කරන කජ්පාද වැඩ පිළිවෙළේ මුළුකම පියවරකි. ශ්‍රී ලංකා වෙළිකොම් පමණක් නොව, වරාය, විදුලිබල මන්ඩලය හා ජල සම්පාදන මන්ඩලය වැනි ආයතන ගනාවකම මිනිස්බල කමිකරුවන් මූහුණ දී සිටින්නේ බරපතල සේවා කොන්දේසි වලටය. පුද්ගලික අංශයේ තත්ත්වය රටත් ව්‍යාපෘතියකය.

එකක් පසුපස එකක් ආකාරයෙන් පුපුරා යමින් පවතින රාජ්‍ය අංශයේ මිනිස් බල සේවකන්ගේ අරගල ප්‍රාදේකලා කර, මරදනයෙන් හා බොරු පොරාන්දු දී දියකර හැරීමේ ආන්ත්‍රිවේ තැකට වෘත්තිය සම්ති සම්පූර්ණයෙන්ම කරඟු වේ සිටිති. වෙළිකොම් මිනිස්බල කමිකරුවන් ඉදිරියේ ඇති කර්තවා නම්, මේ දොහී වෘත්තිය සම්ති විවිධ කමිකරුන්ගේම ස්වාධීන ක්‍රියාකාරී කමිටු පිහිටුවා ගනීමින්, සමාජවාදී ඉදිරිදැන්තයක් මත පිහිටා තම අයිතින් සුරක්ෂිත කරගැනීම සඳහා සම්මුත් විරහිතව සටන් කිරීමය. මෙහිදී තම අරගලය වෙළිකොම් ස්ථීර සේවකයන් අතරට මෙන්ම, රජයේ හා පුද්ගලික අංශයේ අනෙකුත් මිනිස්බල කමිකරුවන් අතරට ද ගෙනයාම අත්‍යවශ්‍ය වේ.